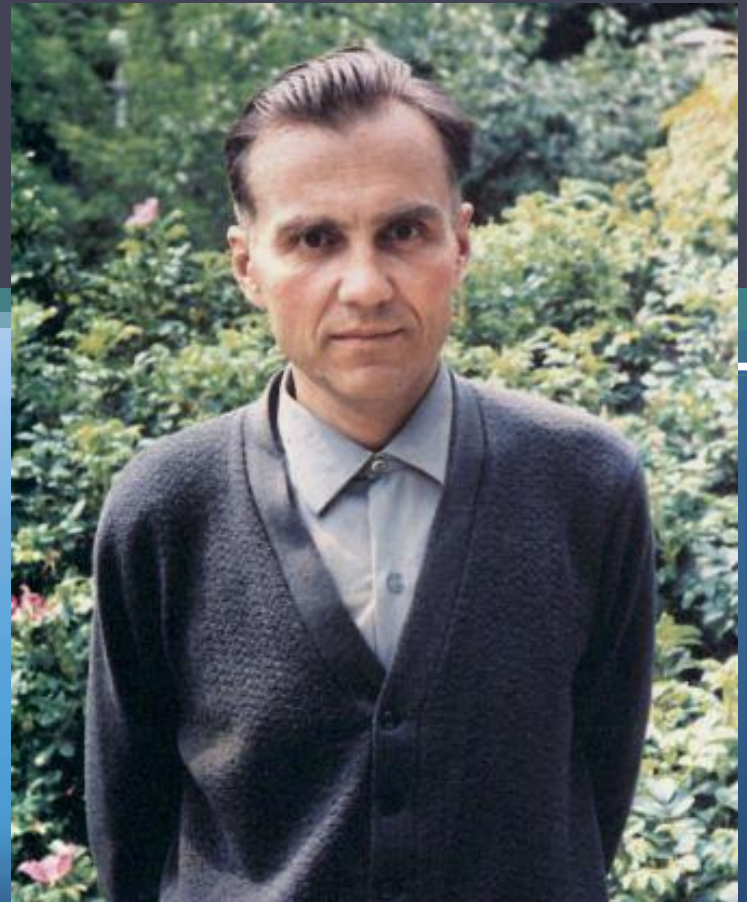

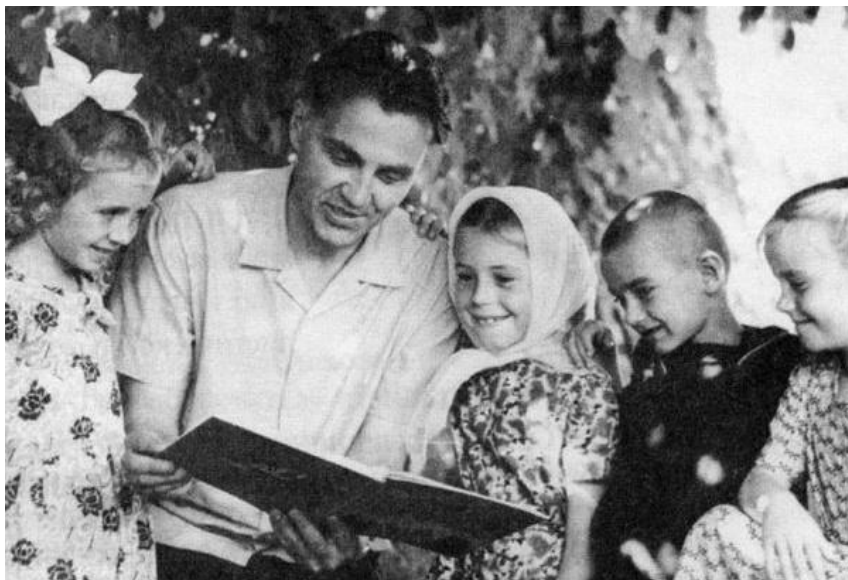
Спадщина В.О.Сухомлинського в освітньому процесі ЗДО

У центрі сучасних технологій навчання і виховання дошкільників знаходиться особистісно-зорієнтована модель, основною метою якої є індивідуальний розвиток кожного вихованця освітнього закладу. З огляду на це, особливого звучання набуває спадщина Василя Олександровича Сухомлинського – видатного українського вченого, філософа, неперевершеного педагога, який опікувався долею дітей.

Дитинство В.О.Сухомлинський розглядає як найважливіший період людського життя, життя справжнього, яскравого, самобутнього і неповторного: «... у ланцюзі явищ одне заодним ідуть відкриття, перед дитиною спалахують, ніби вогники, думки, вони стимулюють рухливість розумових процесів. Запалюється вогник – і дитині хочеться знати більше, хочеться думкою проникати в нові явища. Це бажання і є поштовхом, який прискорює розумові процеси».

Основні принципи у системі поглядів В.О. Сухомлинського:

- гуманістичне ставлення до особистості кожного вихованця;
- врахування його індивідуальних особливостей;
- формування духовного світу малюка;
- стимулювання розвитку і саморозвитку дитини, звернення до її внутрішнього світу;
- використання демократичних педагогічних засобів і методів навчання і виховання (повага, заохочення, опора на позитивне);
- розвиток творчих сил кожної окремої особистості в умовах колективної співдружності.

Гуманістичні принципи педагогіки

В.О. Сухомлинського:

- пізнання багатогранності дитини;
- віра в її неповторність і талановитість;
- визнання природного оптимізму дитини;
- обережного звернення до її душі і розуму;
- захисту багатства людської природи в дитячій душі;
- виховання в дитини самоповаги;
- утвердження краси в природі та в людині.

Витоки гуманістичної системи Василя Сухомлинського – у народній педагогічній мудрості, яка надихала сільського вчителя на створення культів Вітчизни, Матері, Праці, Природи, Краси, Слова. Своєю практичною діяльністю він переконливо довів, що добрі почуття, йдуть своїм корінням у дитинство, а людяність, доброта, ласка, доброзичливість народжуються в праці, турботах, хвилюваннях про красу довкілля.

Створенні культу:

1. Культ Батьківщини.

“Любов до Батьківщини починається із захоплення красою того, що бачить перед собою дитина, чим вона милується, у що вкладає частку своєї душі”.

2. Культ Матері.

“ Дитина починає пізнавати світ матері і батька. З того, як говорить мати з дитиною, як ставиться батько до матері. З цього всього і складаються перші уявлення про добро і зло”.

3. Культ Рідного слова.

“Без казки – живої, яскравої, що оволоділа свідомістю і почуттями дитини, – неможливо уявити дитячого мислення і дитячої мови як певного ступеня людського мислення і мови”.

4. Культ книги.

“Якщо, Ви хочете, щоб юнацтво відчувало невгамовну жадобу до знань, дбайте про головніші, найважливіші вогнища духовної культури – бібліотеки”.

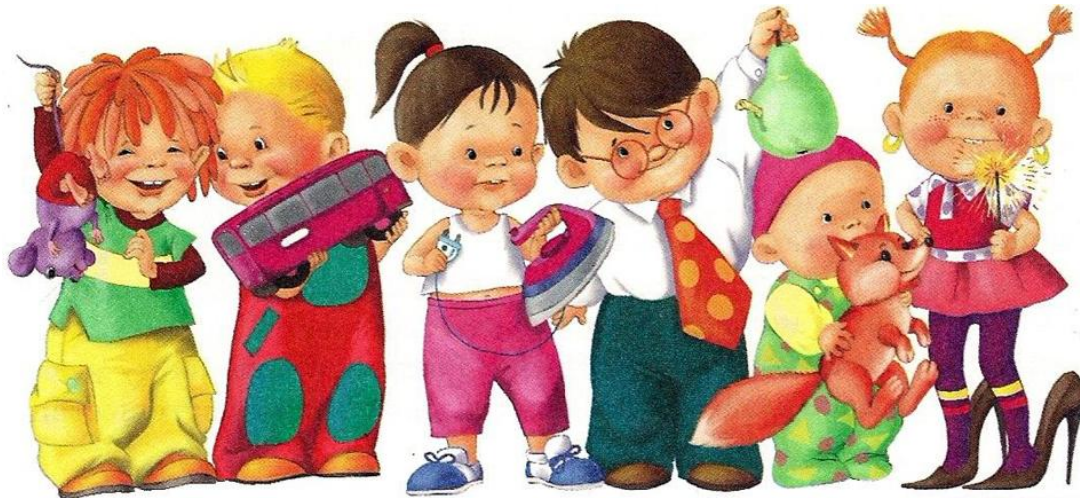
Принципи організації роботи з впровадження педагогічних ідей

В. Сухомлинського у освітній процес ЗДО:

1. Врахування інтересів дітей під час обрання теми організованої навчальної діяльності, продумування прийомів заохочення дітей, добирання цікавого словесного супроводу;
2. Дотримання взаємозв'язку програмових завдань;
3. Залучання дітей до активної пізнавальної діяльності, яка стимулює мисленнєві процеси;
4. Забезпечення домінування ігрових прийомів і методів навчання;
5. Сприяння розкृतості в невимушеній поведінці дітей під час організованої діяльності;
6. Забарвлення діяльності яскравими емоційними враженнями;
7. Створення проблемних ситуацій, використання елементів дослідницької діяльності;
8. Забезпечення інтегрованої спрямованості діяльності.

Реалізація завдань за спадщиною В.О. Сухомлинського відбувається у процесі:

- патріотичного виховання;
- трудового виховання;
- морального виховання;
- художньо-естетичного виховання;
- у ході пізнавальної, пошуково-дослідницької діяльності;
- під час проведення корекційних та логопедичних занять.

Всі аспекти виховання становлять нерозривну єдність духовного стану дитини. Упущення хоча б однієї з цих сфер негативно позначається на гармонійному розвитку особистості.

Форми роботи з дітьми дошкільного віку:

Пізнавальний розвиток: заняття-милування, організація екскурсій-подорожей, спостережень в природі, праці в природі, дослідницької діяльності. В.О. Сухомлинський проводив **уроки мислення у природі**. Це один із найвдаліших прикладів інтеграції різних видів діяльності, об'єднаних однією метою. Педагог розглядав природу як джерело знань, пробудження дитячої думки. Під час «годин милування природою» діти прислухаються до звуків природи, навчаються говорити з природою. Під час спілкування з природою розширюється активний словниковий запас вихованців, поповнюється прикметниками, прислівниками. Під час екскурсій діти милуються красою природи в різні пори року, слухають щебетання пташок.

Соціально-моральний розвиток: заняття щодо ознайомлення з працею дорослих, організація дидактичних, сюжетно-рольових ігор на основі отриманих знань про працю дорослих; заняття з ознайомлення з довкіллям, проведення фольклорних свят, екскурсій до музеїв та історичних пам'яток.

Художньо-естетичний розвиток:

- **з літературного напрямку:** ознайомлення з казками та оповіданнями В.Сухомлинського, проведення драматизації, театральних вистав, літературних свят;
- **з музичного напрямку:** музичні заняття з використанням дитячих творів В.Сухомлинського та класичної музики, проведення фольклорних свят, розваг дорослих та дітей, музично-літературних свят ;
- **з образотворчого напрямку:** проведення занять з образотворчої діяльності за казками В.Сухомлинського, організація виставок дитячих робіт, виготовлення поробок разом з батьками.

Художні твори В.О. Сухомлинського

Філософією доброти і людяності пронизані усі літературні твори талановитого педагога, спрямовані до дітей. Твори великого педагога вводять дітей у складний світ людських взаємин, дають можливість дітям знайти своє місце та позицію в них, спонукають їх до роздумів, до аналізу вчинків героїв, до відповідних висновків, викликають бажання наслідувати поведінку героїв або ж, навпаки, чинити по-іншому.

В казках В. Сухомлинського, виховна цінність яких підсилюється тим, що автор наділяє тварин, птахів, комах певними людськими рисами, способами поведінки. Це допомагає маленьким слухачам глибше зрозуміти складні моральні поняття – дружби, працелюбності, сміливості тощо.

Сам великий педагог склав масу мудрих, цікавих казок. Його казки близькі дітям дошкільного віку, зрозумілі, легко сприймаються, допомагають пізнати навколишній світ.

Система вимог В.О.Сухомлинського до діяльності педагога:

- Любов до дітей і до кожної окремої дитини.
- Повага до дитини, вміння бачити в кожній людині особистість.
- Віра в дитину, як запорука педагогічного успіху.
- Глибоке знання дитини.
- Розуміння дитини.
- Бережливе ставлення до духовного світу і природи дитини.
- Вміння розвивати у дитини почуття власної гідності.
- Вміння включати дитину в коло інтересів, життя і турбот інших людей.
- Бути другом, мудрим радником дитини.

